

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра державного управління
та місцевого самоврядування

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

збірник наукових праць
Випуск 2, 2014 р.

Рівне – 2014

Зміст випуску

<i>ТЕОРЕТИКО-МЕТОДО-ЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Драган І.О. Формування нових управлінських підходів до взаємодії суб'єктів природо-ресурсних відносин.....	7
	Кальниш Ю. Г. Тенденції сучасного конституційного процесу: виклики для України.....	13
	Коваленко М. М. Богословська спадщина та державне управління: закономірність синтезу	17
	Пархоменко-Куцевіл О. І. Сучасні кадрові технології в системі державної служби України: теоретико-методологічні засади	24
	Римар М. В., Ватаманюк-Зелінська У. З. Нова економічна модель розвитку України в аспекті формування інтеграційних об'єднань у машинобудівному комплексі	31
	Романенко Є. О. Шляхи вдосконалення державної інформаційної політики України та державної комунікативної політики: дихотомія проблеми	36
	Акімова Л. М. Теоретико-методологічне обґрунтування аспектів державного регулювання ринку фінансових послуг	44
	Антонова С. Є., Вострікова Н. В. Інформаційно-аналітична підтримка прийняття управлінських рішень при державному управлінні водогосподарським комплексом України.....	49
	Лещенко С. І., Зелений В. М. Удосконалення державного регулювання інноваційної діяльності в Україні.....	56
	Корбутяк В. І., Герасимчук І. В. Необхідність розробки та основні засади новітньої концепції реформи медицини в Україні	61
	Павлов В. І., Ляхович О. О. Державне регулювання проектами державно-приватного партнерства в науково-інноваційній сфері України	67
<i>ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Акімов О. О. Психологічні складові процесу підготовки фахівців в галузі знань «державне управління» до міжкультурної комунікації	74
	Алейнікова О. В. Управлінський аспект стійкого розвитку самоорганізованої бізнес-системи	81
	Бондарчук Н. В. Соціальні пріоритети при формуванні державної політики розвитку інноваційного потенціалу України	86
	Шпак Ю. В. Формування системи продовольчої безпеки в Україні в умовах глобалізації ринків.....	91
	Сазонець І. Л., Маланчук Л. О. Економіко-екологічні механізми державного регулювання мінерально-сировинних ресурсів	98

Зміст випуску

	Федина К. М.	
	Пріоритетні напрямки реалізації енергозбереження в регіоні.....	103
	Цимбаюк В. І., Циганюк М. В.	
	Теоретико-правові аспекти організації судово-бухгалтерської експертизи.....	107
	Шанюк В. І.	
	Діаріуш і розвиток української журналістики	110
	Ярощук В. Г.	
	Принцип екологічної безпеки у водному праві України	116
	Галкін І. Г., Іщенко О. М.	
	Особливості кваліфікації злочинів при юридичній та фактичній помилці.....	122
	Вовк Ю. Є.	
	Місце та роль уряду в системі вищих органів державної влади і управління в період директорії української народної республіки.....	126
	Мельничук Ю. І.	
	Морально-етичні принципи медіації в Україні.....	131
	Водоп'ян Т. В.	
	Окремі проблеми вирішення справ про визнання недійсними правочинів, укладених адієздатною особою	135
	Сидорук В. Й.	
	Слово, що кликало до бою	139
	Луцьок П. О., Самороков В. О.	
	Розвиток адвокатури як один зі шляхів демократизації суспільства	144
<i>ЗАРУБІЖ- НИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВ- НОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Tomasz Wołowiec, Sylwia Ćmiel	
	Konsekwencje prawne norm zadłużenia jednostek amorządu terytorialnego według przepisów ustawy o finansach publicznych.....	149
	Іванюта П. В.	
	Роль держави в регулюванні ринкових відносин з врахуванням зарубіжного досвіду	159
	Малиновська О. А.	
	Європейський досвід інтеграції іммігрантів і уроки для України	164
	Петроє О. М.	
	Євро-інтеграційні пріоритети розвитку системи соціального діалогу в Україні	174
	Вимоги до оформлення статей.....	181

Contents of the issue

Contents of this issue

<i>THE THEORETICAL AND METHO- DOLOGICAL ASPECTS OF PUBLIC ADMINISTRATION</i>	<p>Dragan I. Formation of new administrative approaches to interaction subjects of natural resource relations 7</p> <p>Kal'nysh Y. Trends in modern constitutional process: challenges for Ukraine 13</p> <p>Kovalenko M. Theological heritage and governance: synthesis pattern 17</p> <p>Parhomenko-Kutsevil O. The modern technology personnel in the civil service of Ukraine: theoretical and methodological aspects 24</p> <p>Rymar M., Vatamanyuk-Zielinska U. New economic model of Ukraine concerning the establishment of integration associations in mechanical engineering 31</p> <p>Romanenko E. Ways to improve public policy information and Ukraine state communications policy: the dichotomy problems 36</p> <p>Akimova L. Theoretical and practical bases of the state regulation of financial services 44</p> <p>Antonov S., Vostrikova N. Information and analytical support of managerial decision making at the public administration of Ukrainian water complex 49</p> <p>Leshchenko S., Zelenuy V. Improving the regulation of innovation in Ukraine 56</p> <p>Korbutyak V., Gerasymchuk T. The need for development and the basic principles of the new concept of reform of medicine in Ukraine 61</p> <p>Pavlov V., Liakhovich O. State regulation of public-private partnerships in research and innovation field of Ukraine 67</p>
<i>THE PRACTICAL ASPECTS OF PUBLIC ADMINISTRATION</i>	<p>Akimov O. Psychological components of training in knowledge "governance" to intercultural communication 74</p> <p>Aleynikova O. Management aspects sustainable development of self-organizing business 81</p> <p>Bondarchuk N. V. Social priorities in the formation of public policy innovative potential Ukraine 86</p> <p>Shpak Yu. Formation of food security in Ukraine in globalizing markets 91</p> <p>Sazonets I., Malanchuk L. Economic and environmental state regulation of mineral resources 98</p>

	Fedina K.		
	Priority directions in realization of regional energy saving	103	
	Tsybaliuk V., Tsyhanyuk M.		
	Theoretical and legal aspects of forensic accounting.....	107	
	Shanyuk V.		
	Diariush and development of Ukrainian journalism.....	110	
	Yaroshchuk V.		
	Principle of ecological security of water law in Ukraine.....	116	
	Galkin I., Ischenko A.		
	Features of qualification of crimes attached to legal and actual errors....	122	
	Vovk Yu.,		
	Place and role of government in the higher of government and administration during the Ukrainian people's republic directory.....	126	
	Melnychuk Y.		
	Moral and ethical principles of mediation in Ukraine.....	131	
	Vodop'yan T.,		
	Some problems for handling a case for annulment transactions entered concluded incapacitated person.....	135	
	Sidoruk W.		
	A word calling in fight.....	139	
	Lutsyuk P., Samorokov V.,		
	Development of the employment as one of the ways of the democratization of society.....	144	
<i>THE FOREIGN GOVERNMENT EXPERIENCE OF PUBLIC ADMINISTRATION</i>	Thomas Wołowiec, Sylwia Ćmiel		
	Legal consequences of the standards of local government debt in a case of the act on public finance	149	
	Ivaniuta P.		
	The state's role in the regulation of the market and with regard to foreign experience	159	
	Malynovska O.		
	European experience of integration of immigrants and lessons for Ukraine	164	
	Petroye A. M.,		
	Euro-integration priorities of development system the social dialogue in Ukraine	174	
	Requirements for Authors.....	181	

положення у державі і відповідному рівні доступності продовольства.

Для промислових регіонів самозабезпечення за рахунок власного виробництва нереально, тому їх продовольча безпека може бути визначена як стан економіки, при якому досягається достатне (по медичних нормах) забезпечення продуктами харчування за рахунок власних засобів (покупка, обмін своєї продукції і послуг на сільгосппродукцію) при відповідному рівні доступності продовольства і при малій мірі уразливості продовольчого постачання в разі ускладнення продовольчого стану в державі, а також порушень і ускладнень в світовій торгівлі продовольством.

Із загальнодержавних позицій забезпечення такого рівня продовольчої безпеки регіонів недостатньо, оскільки перед центральними властями стоїть завдання створення страхових, недоторканих, мобілізаційних і інших запасів продовольства, у формуванні яких регіони повинні брати посильну участь. Ця проблема повинна вирішуватися на загальнодержавному рівні шляхом стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції, а також акумуляції засобів для її закупівлі. Наприклад, Черкаси разом з Черкаською областю відносяться до категорії промислово-аграрних регіонів, оскільки при стабілізації економіки регіональний АПК в змозі забезпечити своє населення більшістю основних продуктів харчування за рахунок власних можливостей.

Література:

1. Аграрная политика (Западная и Восточная Европа, Россия) / В. И. Назаренка/ Под общей ред. В. И. Назаренка. – М. : ВНИИТЭИагропром. – 2000. – Ч. 1. – С. 50–58.
2. Аграрная политика (Западная и Восточная Европа, Россия) / В. И. Назаренка/ Под общей ред. В. И. Назаренка. – М. : ВНИИТЭИагропром. – 2000. – Ч. 2. – С. 40–52.
3. Агропромисловий комплекс України: стан та перспективи розвитку (1990–2000) / За ред. П. Т. Саблука, М. Я.

Дем'яненко, М. Ф. Кропивка. – К. : ІАЕ УААН, 1999. – 335 с.

4. Амбросов В. Я. Реорганізація державної власності в агропромисловому комплексі / Амбросов В. Я. // Економіка АПК. – 1997. – № 6. – С. 4.
5. Амбросов В. Я. Реструктуризація виробництва в АПК / Амбросов В. Я. // Економіка АПК. – 1999. – №1. – С. 79 – 80.
6. Андрійчук В. Г. Проблеми розвитку приватних аграрних підприємств і вдосконалення міжгалузевих економічних відносин / Андрійчук В. Г. // Проблеми формування ринкової економіки. – К., КНЕУ, 2000. – С. 29 – 38.
7. Бакай С. С. Адаптація підприємств до ринкового середовища. Соціально-економічна модель постреформованого розвитку агропромислового виробництва в Україні / Бакай С. С. // Матеріали Других Всеукраїнських зборів (конгресу) вчених економістів-аграрників 24–25 січня 2000 р. – К., 2000. – С. 316 – 319.
8. Баян А. В. Досвід фермерської кооперації та перспективи її розвитку в Україні / Баян А. В. // Економіка АПК. – 1996. – №9. – С. 20 – 23.

References:

1. Nazarenka, V. Y. (2000), *Ahrarnaya polytyka (Zapadnaya y Vostochnaya Evropa, Rossiya)*, VNYUTЭahroprom, part 1, pp. 50–58.
2. Nazarenka, V. Y. (2000), *Ahrarnaya polytyka (Zapadnaya y Vostochnaya Evropa, Rossiya)*, VNYUTЭahroprom, part 2, pp. 40–52.
3. Sabluka, P.T., Dem"yanenka, M.Ya. and Kropyvka, M.F. *Ahropromyslovyy kompleks Ukrainy: stan ta perspektvyv rozvytku (1990–2000)* [Agriculture of Ukraine: Status and Prospects (1990-2000)], IAE UAAN, Kyiv, Ukraine.
4. Ambrosov, V.Ya. (1997), "Reorganization of state ownership in agriculture", *Ekonomika APK*, vol. 6, p. 4.
5. Ambrosov, V.Ya. (1999), "The restructuring of production in agriculture", *Ekonomika APK*, vol. 1, p. 79-80.
6. Andriychuk, V. H. (2000), "Problems of development of private farms and improve intersectoral economic relations", *Problemy formuvannya rynkovoyi ekonomiky*, pp. 29–38.
7. Bakay, S.S. (2000), "Adaptation of enterprises to the market environment. Socio-economic model postreformovanoho of agricultural production in Ukraine", *Materialy Druhykh Vseukrayins'kykh zboriv (konhresu) vchenykh ekonomistiv-ahrarynkiv* [Materials Second All-Assembly (Congress) scientists agricultural economists], Kyiv, pp. 316–319.
8. Balyan, A.V. (1996), "Experience farm cooperation and prospects of its development in Ukraine" *Ekonomika APK*, vol. 9, p. 20–23.

УДК 35.072.2:330.15

Сазонець І. Л.,

д.е.н., професор кафедри трудових ресурсів і підприємництва

Маланчук Л. О.,

асистент кафедри державного управління та місцевого самоврядування

Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне

ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННИХ РЕСУРСІВ

Sazonets I.,

Doctor of Economics, Professor, Labor and Entrepreneurship Department

Malanchuk L.,

Assistant, Department of Public Administration and Local Government,

National University of Water Management and Nature Resources Use, Rivne

ECONOMIC AND ENVIRONMENTAL STATE REGULATION OF MINERAL RESOURCES

У статті запропоновано та обґрунтовано економічні механізми державного регулювання видобутку та використання мінерально-сировинних ресурсів України.

В статье предложены и обоснованы экономические механизмы государственного регулирования добычи и использования минерально-сырьевых ресурсов Украины.

The article proposed and substantiated economic mechanisms of state regulation of mining and use of mineral resources of Ukraine.

Ключові слова: економічний механізм, державне управління, мінерально – сировинні ресурси, економічна модель, економічні санкції, нормативи оплати.

Ключевые слова: экономический механизм, государственное управление, минерально-сырьевые ресурсы, экономическая модель, экономические санкции, нормативы оплаты

Keywords: economic mechanism of public management, mineral resources, economic model, economic sanctions, standards of payment.

Постановка проблеми

Для реалізації економічного механізму державного управління охороною довкілля важливе значення має формування і запровадження дієвих економічних інструментів раціонального природокористування, а саме: податки, платежі, фінансову допомогу, кредити на обмеження викидів, платні дозволи на викиди, квоти, допуски або граничні показники рівня забруднюючого викиду, ліцензії, створення організаційно-економічних умов для інноваційного підприємництва в екології, виробництва екотехніки та екотехнологій, утилізації відходів, розвиток екологічного аудиту, становлення екологічного менеджменту тощо. Платні дозволи створюють для забруднювачів стимули для зменшення своїх викидів до рівня, нижчого від установлених меж, щоб у перспективі продавати різницю між реальними і дозволеними викидами іншим забруднювачам відповідно до Кіотського протоколу ООН [1].

Дослідження процесу надрокористування відображено у чисельній кількості наукових праць, зокрема М. Корецького, О. Дація, Л. Івашової, З. Маланчука, А. Сохничка, І. Синякевича та В. Коваля та багатьох інших.

Виклад основного матеріалу

Економічний механізм охорони навколишнього природного середовища, забезпечений нормами екологічного права, передбачає [2]:

а) взаємозв'язок усієї управлінської, науково-технічної та господарської діяльності підприємств, установ та організацій з раціональним використанням природних ресурсів та ефективністю заходів по охороні навколишнього природного середовища на основі економічних важелів;

б) визначення джерел фінансування заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

в) встановлення лімітів використання природних ресурсів, скидів забруднюючих речовин

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Прикладні аспекти державного управління

у навколишнє природне середовище та на утворення і розміщення відходів;

г) встановлення нормативів збору і розмірів зборів за використання природних ресурсів, викиди і скиди забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, на утворення і розміщення відходів та інші види шкідливого впливу;

д) надання підприємствам, установам і організаціям, а також громадянам податкових, кредитних та інших пільг при впровадженні ними маловідходних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій та нетрадиційних видів енергії, здійсненні інших ефективних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

е) відшкодування в установленому порядку збитків, завданих порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Економічний механізм державного регулювання мінерально-сировинних ресурсів спонукає до необхідної поведінки, яка ґрунтується на майновому (економічному) інтересі, вигоді та на матеріальній зацікавленості носія екологічних прав у досягненні реальної мети і включений до системи правового регулювання екологічних відносин, який виконує ряд важливих функцій. Він спрямований у першу чергу на економічне забезпечення природокористування і охорони довкілля. Це одна з його головних функцій, яка реалізується шляхом послідовного здійснення всіх необхідних заходів, що входять до складу економічного механізму.

Закріплені чинним законодавством, а також потенційно можливі заходи економічного регулювання відносин у галузі екології можна підрозділити на: економічні санкції, економічні стимули та економічні гарантії. Основу економічних санкцій становлять заходи фінансового характеру (економічна відповідальність), наприклад, за забруднення оточуючого середовища. Такі платежі за своєю юридичною природою мають податковий характер.

Відносини щодо збору за спеціальне використання природних ресурсів регулюються відповідними законами ресурсного права України: Земельним, Лісовим, Водним Кодексами,

Кодексом України про надра або спеціальними нормативними актами [3,4].

Запровадження системи економічних засобів забезпечення дотримання екологічних вимог у процесі господарської діяльності ще не дає гарантії щодо їх дотримання. Тому слід розраховувати тільки на комплексне економічне і правове (економіко-правове) забезпечення реалізації екологічної функції держави, в якій повинні поєднуватися економічні важелі з адміністративно-правовими та використовуватися інститут юридичної відповідальності.

Закон звільняє від збору за користування надрами землевласників і землекористувачів, які здійснюють у встановленому порядку видобування корисних копалин місцевого значення для власних потреб або користуються надрами для господарських і побутових потреб на наданих їм у власність чи користування земельних ділянках. Кодекс про надра встановлює порядок справляння зборів за користування надрами, розподіл їх між бюджетами залежно від видів природокористування, видів видобування корисних копалин, інших умов, а також визначає форми внесення збору за користування надрами.

Так, у місцеві бюджети спрямовуються збори за видобування корисних копалин місцевого значення та за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. У Державний бюджет надходять платежі за користування надрами континентального шельфу і в межах виключної (морської) економічної зони.

Кабінет Міністрів України Постановою від 12 вересня 1997 року № 1014 затвердив базові нормативи плати за користування надрами для видобування корисних копалин та Порядок справляння плати за користування надрами для видобування корисних копалин. Зазначений Порядок встановив єдині правила справляння збору за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення на території України, в межах її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони.

Платниками зборів за користування надрами для видобування корисних копалин та виконанні геологорозвідувальні роботи є усі суб'єкти підприємницької діяльності незалежно від форм

Прикладні аспекти державного управління

власності, які здійснюють видобування корисних копалин, включаючи підприємства з іноземними інвестиціями. Зазначений збір справляється за фактично погашені в надрах обсяги балансових і позабалансових запасів та за обсяги видобутих корисних копалин.

Державне управління екологічним станом довкілля здійснюється економіко-правовими механізмами, які передбачають: встановлення лімітів викидів, скидів та лімітів на утворення і розміщення відходів; встановлення нормативів і розмірів зборів за викиди і скиди забруднюючих речовин та на утворення і розміщення відходів. Ліміти викидів і скидів стаціонарними джерелами забруднення встановлюються органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища терміном на п'ять років для кожного окремого підприємства та організації.

Суми збору, який справляється за викиди стаціонарними джерелами забруднення, скиди і розміщення відходів, обчислюються платником збору самостійно на підставі затверджених лімітів, виходячи із фактичних обсягів викидів, скидів і розміщення відходів, нормативів збору та коригуючих коефіцієнтів. За понадлімітні обсяги

забруднення збір обчислюється у п'ятикратному розмірі. Державне управління екологічним станом довкілля здійснюється економіко-правовими механізмами, які передбачають: встановлення лімітів викидів, скидів та лімітів на утворення і розміщення відходів; встановлення нормативів і розмірів зборів за викиди і скиди забруднюючих речовин та на утворення і розміщення відходів. Ліміти викидів і скидів стаціонарними джерелами забруднення встановлюються органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища терміном на п'ять років для кожного окремого підприємства та організації, що наведено в таблиці 1.

В загальному плані економічний механізм забезпечення охорони навколишнього природного середовища являє собою витрати підприємства на компенсацію шкоди, заподіяної довкіллю внаслідок його господарської діяльності. Витрати підприємства підрозділяються на капітальні та поточні.

Таблиця 1

Базові нормативи оплати за користування надрами при видобутку корисних копалин

№ п/п	Корисні копалини	Одиниця виміру	Плата за одиницю погашених запасів, грн./т, грн./м ³		Плата за одиницю видобутих корисних копалин, грн./т, грн./м ³	
			Базова	Бюджет	Базова	Бюджет
Горючі копалини						
1	Нафта, конденсат	Тонн			1,64	13,0
2	Газ природний	тис. м ³			0,67	3,21
3	Кам'яне вугілля	Тонн	0,27	0,35		
4	Буре вугілля	-«-	0,16	0,39		
5	Торф	-«-				0,19
Металеві копалини						
6	Залізна руда для збагачення	Тонн	0,07	1,5		
7	Залізна руда збагачена	-«-	0,10	7,5		
8	Марганцева руда	-«-	0,17	7,5		
9	Нікелева руда (силікатна)	-«-	0,35	3,5		
Води						
10	Термальні підземні води	-«-			0,1	0,24
11	Промислові підземні води (розсіл)	-«-			0,05	0,12
12	Ропа	-«-			0,1	0,27
13	Мінеральні грязі і мул	-«-			1,2	2,30

Прикладні аспекти державного управління

Капітальні витрати пов'язані з будівництвом нових та реконструкцією існуючих природоохоронних об'єктів з відповідною технікою та технологією. До поточних витрат відносять: витрати на утримання і експлуатацію основних фондів природоохоронного значення; витрати на проведення засобів з безпосереднього впливу на екологічні аспекти з метою їх зменшення та покращення; витрати на послуги сторонніх організацій з робіт, пов'язаних з екологічним станом довкілля від діяльності підприємства; витрати за заподіяну шкоду довкіллю внаслідок викидів, скидів, розміщення відходів та інше.

У таблиці 2 наведений розгорнутий перелік еколого-економічних показників та витрати на

забезпечення їх здійснення для вугільної промисловості України станом на 2013 рік.

Поліпшення впливу економічного механізму на охорону довкілля можливе за умов позитивної та негативної мотивації надрокористувачів до впровадження заходів з охорони довкілля відповідно як збільшенням зборів за використання надр і забруднення, так і їх зменшенням за умов втілення природоохоронних заходів відповідно. При цьому в еколого-економічну модель діяльності підприємства треба ввести фактор управління. В загальному вигляді модель може бути представлена наступним чином

$$W = \sum_{i=1}^n (1 + \alpha_i) K_i + \sum_{j=1}^m (1 + \beta_j) T_j \geq W', \quad 1,4 \leq 100 \cdot W/C \leq 4 \quad (1)$$

Іе, W – загальні екологічні витрати, грн.; K_i – капітальні екологічні витрати, грн.; T_j – поточні екологічні витрати, грн.; C – собівартість вугілля, грн.; α_i, β_j – відповідні коефіцієнти управління ($-1 < \alpha_i, \beta_j < \infty$).Т

Таблиця 2

Нормативи збору за забруднення навколишнього природного середовища

Збір за викиди забруднюючих речовин у атмосферу повітря		Збір за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти		Збір за розміщення відходів в залежності від класу небезпечності		
Назва речовини	Норматив збору, грн./т	Назва речовини	Норматив в зборі, грн./т	Клас небезпечності	Рівень небезпечності	Норматив збору, грн./т
Азоту оксиди	80	Азот амонійний	52,5	I	Надзвичайно небезпечний	82,5
Ангідрид сірчистий	80	Органічні речовини (за БСК -5)	21	II	Високонебезпечні	3
Вуглецю окис	3	Завислі	1,5	III	Помірnoneбезпечні	0,75
Вуглеводні	4,5	Нафтопродукти	309	IV	Малонебезпечні	0,3
Тверді речовини	3	Сульфати	1,5		Малонебезпечні нетоксичні відходи гірничодобувної промисловості	0,03
Сірководень	257	Хлоріди	1,5			
Сірковуглець	167	Фосфати	42			

Зміна економічних факторів від -1 до 0 свідчить про зменшення економічного впливу по обов'язкових платежах, тобто про пільгове навантаження на надрокористувачів, а при $0 \leq \alpha_i, \beta_j$

$\leq \infty$ економічне навантаження збільшується, тобто має місце негативна мотивація надрокористувачів до охорони довкілля.

Наведена вище екологічно-економічна модель з параметрами управління дозволяє деталізувати умови прийняття рішення щодо оптимального управління охороною довкілля шляхом позитивної або негативної мотивації надрокористувачів. Разом з тим мотивація надрокористувачів повинна бути науково обґрунтована і відповідати екологічній політиці держави.

Висновки

В загальному плані запровадження ефективних природоохоронних заходів ґрунтується на економічному механізмі державного управління, до якого чинне законодавство відносить: визначення джерел фінансування; встановлення лімітів використання природних ресурсів, викидів і скидів у навколишнє природне середовище забруднюючих речовин; встановлення нормативів плати і розмірів платежів за використання природних ресурсів, викиди і скиди забруднюючих речовин; надання податкових, кредитних та інших пільг; відшкодування збитків, завданих порушенням законодавства про охорону довкілля.

Таким чином, економічний механізм екологічного регулювання раціонального використання ресурсів та охорони довкілля в Україні ґрунтується на концепції платності природокористування, охоплює систему економічних інструментів, спрямованих на акумулювання матеріальних ресурсів для реалізації природоохоронних програм та на спонукання товаровиробників до підвищення екологічності застосовуваних технологій і власної продукції та відповідає державній екологічній політиці.

Платежі за користування природними ресурсами та збір за забруднення навколишнього середовища (екоресурсні платежі) стали в Україні найважливішими складовими економічного механізму природокористування. У стратегічному плані формування системи цих платежів може розглядатися як шлях до створення джерела фінансування природоохоронної діяльності, яке б певною мірою було незалежним від державного бюджету, що відповідатиме міжнародному досвіду охорони довкілля [1].

Література:

УДК 351

1. Макаренко О. Ю. Економічний механізм охорони земельних ресурсів / О. Ю. Макаренко // Актуальні проблеми юридичної науки: зб. тез Міжнар. наук. конф. «Сьомі осінні юридичні читання» : у 4 ч. Ч. 2 (28 – 29 листопада 2008 р., м. Хмельницький). — Хмельницький : Вид-во Хмельницького ун-ту управл. та права. — 2008. — С. 247—248.

2. Маєвська Н. В. Державне управління охороною надр в умовах сталого розвитку вугільної промисловості / Н. В. Маєвська // Зб. наук. праць Харківського національного університету внутрішніх справ «Вісник НУВС». — 2004. — Вип. 26. — С. 278—285.

3. Маєвська Н. В. Про плату за спеціальне використання надр / Н. В. Маєвська // Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки України [Текст] : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. — Дніпропетровськ : Нац. гірничий ун-т. — 2006. — С.110—111.

4. Головченко В. Хто має право на користування надрами в Україні? / В. Головченко, А. Потьомкін // Підприємництво, господарство і право [Текст]. — 2008. — № 9. — С. 120.

5. Щербина О. М. Деякі аспекти правового регулювання використання природних ресурсів / О. М. Щербина // Проблеми національної державності [Текст]: матер. Міжнар. наук. конф. пам'яті д.ю.н., професора Стрельцова Льва Михайловича (1918—1979), (26 березня 2010 р., м. Одеса) / за заг. ред. Є. Л. Стрельцова. — Одеса : Астропринт, — 2010. — С. 257—260.

References:

1. Makarenko, O. Yu. (2008), "Economic Mechanism of Land Resources", *Aktual'ni problemy yurydychnoyi nauky* [Actual Problems of Legal Science], *Mizhnar. nauk. konf. «S'omi osinni yurydychni chytannya»* [Intern. Science. Conf. "Seventh Autumn Legal Reading"], Khmelnytsky University of Management and Law, Ukraine, pp. 247—248.

2. Mayevs'ka, N. V. (2004), "State management of mineral resources in terms of sustainable development of the coal industry", *Zbirnyk naukovykh prats' Kharkivs'koho natsional'noho universytetu vnutrishnikh sprav "Visnyk NUVS"*, vol. 26, pp. 278—285.

3. Mayevs'ka, N. V. (2006), "Fees for special use of mineral resources", *Problemy i perspektyvy innovatsiynoho rozvytku ekonomiky Ukrayiny* [Problems and perspectives of innovation development of economy of Ukraine], *Mizhnarodna nauk.-prakt. konf.* [Intern. scientific practic. conf.], National University, Dnipropetrovsk, pp. 110—111.

4. Holovchenko, V. and Pot'omkin A. (2008), "Who has the right to use the subsoil in Ukraine?", *Pidpryyemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, vol. 9, p. 120.

5. Shcherbyna, O. M. (2010), "Some aspects of the regulation of natural resources", *Problemy natsional'noyi derzhavnosti* [Problems of national statehood], *Mizhnar. nauk.-prakt. konf. pamyati d.yu.n., profesora Strel'tsova L'va Mykhaylovycha(1918—1979)* [Intern. scientific practic. conf. Memory Doctor of Law, Professor Lev Mikhailovich Strel'tsova (1918-1979)], National University, Odessa, pp. 257—260.